

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÐ

Från Riksdagsförvaltningen
2025-09-15
Besvaras senast
2025-09-24 kl. 12.00

Till gymnasie-, högskole- och forskningsminister Lotta Edholm (L)

2025/26:7 Konsekvenser av regeringens nedskärningar inom folkbildningen i Gävleborg

Regeringens omfattande nedskärningar inom folkbildningen får stora konsekvenser i hela landet. När statens anslag till studieförbunden minskar med en tredjedel på tre år, totalt en halv miljard kronor, innebär det att mötesplatser för föreningslivet stängs – särskilt på landsbygden och i mindre städer. Människor i alla åldrar förlorar möjlighet till lärande, bildning, möten och gemenskap. Det är ett hårt slag för kultur- och föreningslivet på många orter.

Den infrastruktur som gett barn och unga möjlighet att utveckla sina intressen och sin talang – vilket i sin tur banat väg för det svenska musikundret – såsom en tillgänglig kulturskola, folkhögskolor och tillgång till scener och subventionerade replokaler, hotas nu. Enligt studieförbundens intresseorganisation spelar cirka 60 000 svenskar i någon av studieförbundens replokaler, och med kraftigt minskade anslag riskerar 20 000 personer att bli av med sin replokal. Många är de framgångsrika svenska artister som vittnat om att tillgången till replokaler varit helt avgörande för dem och som deltagit i upprop mot regeringens förda politik.

I Gävleborg ser vi redan allvarliga konsekvenser. Bara i Gävle kommun har Studieförbundet Vuxenskolan fått dra sig ur det gemensamma Musikhuset Sjömanskyrkan som de drev tillsammans med ABF. ABF har tvingats sälja lokalerna för Rockskolan i Hamrångebygden, en viktig verksamhet för unga musiker och en mötesplats för många föreningar i bygden.

En ytterligare konsekvens av dessa nedskärningar är utöver minskade samarbeten, försäljning av fastigheter och uppsägningar av personal att civilsamhällets föreningar kommer att kunna få mindre stöd och hjälp av studieförbunden. Detta försvårar brett för föreningslivets ideella krafter att verka, trots att de är avgörande för demokrati, kultur och bildning i Sverige. När studieförbundets verksamhet minskar innebär det också att de i lägre grad kan utföra viktiga insatser åt det offentliga, som att erbjuda träffpunkter för seniorer, stödja kulturarrangemang och bidra till integration och människors etablering i det svenska samhället.

När regeringens utredare Lars Trägårdh nyligen presenterade en svensk kulturkanon och lämnade över kommitténs betänkande till kulturminister Parisa Liljestrand betonade han tydligt folkbildningens roll, både i den svenska

demokratin och för att en ny kulturkanon ska kunna spridas i befolkningen. Samtidigt kämpar folkbildningen på många håll nu för sin överlevnad, med en minskad kapacitet att arbeta för demokrati, sammanhållning och bildning.

Mot bakgrund av detta är min fråga till gymnasie-, högskole- och forskningsminister Lotta Edholm:

Hur avser ministern att agera för att motverka negativa konsekvenser av regeringens nedskärningar på folkbildningen, såväl nationellt som i Gävleborg?

.....

Linnéa Wickman (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren